

8 MILŽINŲ TAKAS (GIANT'S CAUSEWAY)

Siaurės Airijoje esantis takas yra įremtas Siaurės Atlanto vandenyno ir dramatiškai atrodančių uolų. Ne kartą apdovanojimus laimėjusiame Milžinų tako lankytojų centre lankytojai gali gauti audio gidą ir leistis į kelionę po šį gamtos kūrinį. Šis Milžinų takas susiformavo maždaug prieš 60 mln. metų veikiamas vulkaninių procesų. Takas susideda iš maždaug 40 000 juodo bazalto stulpų. Nenuostabu, kad neįprastas gamtos kūrinys skatina vaizduotę. Legenda pasakoja, kad milžinas Finas gynė šį krantą nuo milžino, gyvenančio Škotijos pusėje. Jis metė didelius akmenis, šie sukritę į jūrą ir tapo taku. 2012 m. atnaujinus lankytojų centrą, jame apsilankė daugiau nei 300 000 turistų iš 150 šalių.

MAKALIUS REKOMENDUOJA

Kai kalbame apie Jungtinę Karalystę, akyse šmėkstelį raudoni dviračiai autobusai, Vestminsterio rūmai ir garsusis Big Benas. Tačiau asmeniškai mane labai sužavėjo studentų miestas Škotijoje Aberdynas bei populiarios grupės „The Beatles“ gimtinis miestas Liverpulis.

Stounhendžas (Stonehenge)

JUS GALI NUVILT!

STOUNHENDŽAS (STONEHENGE)

Lankytojai skundžiasi, kad Stounhendžas yra mažas, prie jo neįmanoma artėti prieiti, jis nevertas ilgos kelionės iš Londono. 5000 metų skaičiuojanti istorinė vieta iki šiol kelia klausimų dėl savo paskirties. Tai megalitinis priešistorinis paminklas, kurį sudaro ratu išdėstyti didžiuliai akmeniniai žiedai. Šiam paminklui aplankyti prireiks nedaug laiko, todėl rekomenduojama kartu aplankyti Istorinį Bato (Bath) miestelį, garsėjantį romėnų laikų pirtyų kompleksu ir popietine arbata, užsukti į Vindzoro pilį (Windsor).

8. Milžinų takas (Giant's causeway)

Londono širdis – Vestminsterio rūmai ir Didysis Benas

★ LONDONAS

Jeigu tikėsime XVIII a. rašytoju Samueliu Džonsonu, „neįmanoma rasti protingo žmogaus, norinčio išvykti iš Londono. Jeigu žmogus pavargo nuo Londono, tai jis pavargo nuo gyvenimo, nes tikrai Londone yra viskas, ką duoda gyvenimas.“ Londone yra visame pasaulyje garsių istorinių pastatų, pasaulinio garso muziejų, madingų prekių ženklų parduotuvių, „blusų turgų“ gatvių, verda turtingas teatro gyvenimas, vyksta bėgimo maratono renginiai, o kulinarinis paveldas seniai neapsiriboja tik tradicine britų virtuve. Norintys pabėgti nuo bruzdesio gali nuvykti į Grinvičą (Greenwich), kur yra garsioji observatorija ir nulinis dienovidis. O toks noras gali kilti, nes vien 2014 m. Londoną aplankė 17,4 mln. turistų.

● BRITŲ MUZIEJUS

Muziejus buvo įkurtas 1753 m. ir visą laiką buvo nemokamas. XVIII a. lankytojų skaičius per metus išaugo nuo 5000 iki 6 mln. mūsų dienomis. Muziejaus kolekcijos pagrindą sudaro sero Hanso Sloano (Hans Sloane) sukauptos vertybės. Lankytojų smalsumui

patenkinti rengiamos „objektų lietim valandos“, kai savo rankomis galima prisiliesti prie istorinių relikvų. Paprastai jie nuo lankytojų būna atskirti stikline siena. Siame muziejuje galima pamatyti tokias įžymybes kaip Rozetės akmuo, Partenono fragmentai, medžiojančio liūto reljefas iš Asirijos, seniausia mozaika

Britų muziejus

4. Mirabelės rūmai (Mirabell)

mas į tris dalis: žemutinę (140 m), vidurinę (100 m) ir aukštutinę (100 m). Krioklį iš arti galima apžiūrėti beveik visą, nes šalia jo vingiuoja pėstiesiems skirtas takas. Bendrą vaizdą galima pamatyti pasukus Gerlosio kalnų keliu (*Gerlosstraße*). Dėl tirpstančių Alpių ledynų vandens kiekis keičiasi: žiemą būna mažas (vasarį – vos 500 m³/val.), tačiau vasaromis gerokai pasikeičia (liepą siekia apie 20 000 m³/val.). 1987 m. rugpjūtį vandens kiekis buvo pasiekęs rekordinį skaičių – net 600 000 m³/val.

3 LEDO MILŽINŲ PASAULIS

Ledo milžinų urvo pavadinimas Eisryzenveltas (*Eisryzenvelt*) yra neatsitiktinis – jis laikomas didžiausiu ledo urvu pasaulyje, kuris atviras turistams. Jo ilgis siekia 42 km. Viduje yra apie 30 000 kub. m ledo. Vietiniai ilgą laiką vengė eiti gilyn manydami, jog šis urvas – praga-

3. Ledo milžinų pasaulis

ro vartai. XIX a. pabaigoje urvą ėmė tyrinėti Zalcburgo speleologai. Nors turistinėms grupėms, kurioms įduodamos karbido lempos, leidžiama apžiūrėti vos vieną urvo kilometrą, kuriame įrengti saugūs mediniai laiptai ir terasos, tačiau to visiškai užtenka, kad keliautojai pajustų šios vietos didybę. Norintiems aplankyti šį urvą reikia takeliais palypėti į viršų, pasinaudoti keltuvu, o galiausiai įveikti apie 1400 laiptelių urvo viduje. Didžiausi urvo stalagmitai yra vadinami skandinavų dievų vardais. Ledas čia neištirpsta visus metus, todėl net ir vasarą reikia šiltai apsirengti.

4 MIRABELĖS RŪMAI (MIRABELL)

Niekada nesibaigiančios muzikos miestas Zalcburgas yra vertas dėmesio dėl daugybės lankytinų vietų, tačiau bene didžiausią įspūdį palieka Mirabelės rūmai ir juos supantys gėlynai, ypač apsilankius šiltuoju metų laiku. Rūmus XVII a. pradžioje Zalcburgo princas ir arkivyskupas Volfas Dytrichas statė bei paskyrė savo mylimajai. Buvo pastatytas „Pegaso“ fontanas (*Pegasusbrunnen*), ir keturiems elementams (vandeniui, ugniai, žemei ir orui) skirta skulptūrų grupė. Puošnūs ir kruopščiai prižiūrimi gėlynai jau ne vieną šimtmetį užburia vaizdais ir kvapais. Čia dažnai skamba muzika, primenanti 1965 m. Zalcburge sukurto garsaus

kino filmo „Muzikos garsai“ epizodus. Rūmų viduje esanti Marmuro salė laikoma viena gražiausių vestuvių ceremonijos salų pasaulyje.

5 LICHTENŠTEINO TARPEKLIS (LIECHTENSTEINKLAMM)

Per tūkstantmečius suformuotas Lichtenšteino tarpeklys yra viena įdomiausių Zalcburgo žemės lankytinų vietų. Vertikalių tarpeklio šlaitų aukštis siekia 300 m, o ilgis – 4 km, iš kurių 1 km yra pritaikytas turistams lankytis: įrengtos užtvartos, tiltai, tamsių vietų apšvietimas ir pan. Pasakojama, kad tarpeklys atsiradęs, kai įtūžęs nelabasis su didžiu trenksmu išliejęs čia vandenį. Tarpekliui suteiktas Johano II iš Lichtenšteino vardas. Jis buvo svarbiausias pasivaikščiojimui skirtos trasos įrengimo mecenatas, jo dėka tarpeklys pradėtas lankyti dar 1876 m. Šiandien ši vieta sulaukia daug turistų. Ji puikiai tinka ir vaikams, ir senjorams, nes valandos trukmės pasivaikščiojimas nereikalauja kopimo aukštyn ar žemyn.

6 HALSTATAS (HALLSTATT)

Tai vienas gražiausių Austrijos miestelių, dažnai iliustruojantis visą kalnuotą šalies kraštovaizdį. Čia galima rasti visko: ir kalnų, ir ežerą, ir gėlėmis išpuoštų medinių austrių namų mansardų, ir siaurą senamiesčio gatvėlį. Viena įdomesnių vietų – koplyčios

6. Halstatas (Hallstatt)

5. Lichtenšteino tarpeklys (Liechtensteinklamm)

rūsų, užpildytas žmonių kaukolėmis. Ant daugelio iš jų išpiešti simboliai bei žmonių vardai. Nors ši makabriška vieta siejama su senovės keltų laidojimo tradicijomis, tačiau net ir 1995 m. jos turinys buvo papildytas. Iš Halstato galima pakilti funikulieriumi į Druskos kalną (*Salzberg*) ir apsilankyti druskos kasyklo-
se, kur druska buvo kasama nuo priešistorinių laikų.

Karlovo mostas per Mltavos upę

★ PRAHA

Praha dar kitaip vadinama „šimto bokštų miestu“.

Jau nuo XII a. Čekijos sostinė yra svarbus susisiekimo, pramonės ir kultūros centras. Praha įsikūrusi ties ilgiausia šalies upe – Vltava (433 km). Istorinė miesto širdis – senamiesčio aikštė, didinga gotikinė Sv. Vito katedra (*Katedra sv. Vito*) bei Karališkieji rūmai. O kur dar XV a. astronominis laikrodis, Karolio tiltas (*Karlovo mostas*), „Auksinė“ gatvė bei raudonieji senamiesčio stogeliai, įspalšę miesto panoramose, atsiveriančiose nuo įvairių miesto kalvų!

Savo ištaigingumu, istorinių palikimų Prahos miestas tapo ne vieno garsaus rašytojo prieglobstis bei įkvėpėju. Rašytojas Francas Kafka gimė ir užaugo Prahoje, Mažonoje gatvėje (*Malá Strana*) įkurtas Franco Kafkos muziejus. 2013 m. Prahos *Vinohrady* rajone atidengta atminimo lenta čia gyvenusiam lietuvių tautos patriarchui Jonui Basanavičiui. Būtent Prahoje 1883 m. J. Basanavičius parengė pirmąjį lietuvių žadinančio laikraščio „Aušra“ numerį ir parašė žymiąją prkalbą, tapusią lietuvių tautinio atgimimo manifestu.

● KAROLIOTILTAS

Jau nuo 1357 m. tiltas jungia Mažąjį miestą (*Malá Strana*) ir senamiestį (*Staré Město*). Tiltas ilgis – 520 m, plotis – 9,5 m. Garsaus Imperatoriaus Karo-

lio IV iniciatyva pastatytas kerintis tiltas tapo Prahos miesto simboliu. Sklando legenda, kad statant šį tiltą į skiedinį buvo įmaišoma kiaušinių trynių, kad tiltas būtų tvirtesnis. Ant tilto pastatyta įvairių statulų, įdomiausia – Sv. Jono Nepomuko skulptūra. Anot istorinių šaltinių, karaliaus įsakymu šventasis buvo numestas nuo Karolio tilto į Vltavos upės gelmes. Toje vietoje, nuo kurios jis buvo nustumtas,

Astronominis laikrodis

dabar pastatytas ir paminklas su metaline plokštele. Palietus šią plokštelę, reikia sugalvoti norą, karštai panorėti ir, sakoma, jis išsipildys.

● ASTRONOMINIS LAIKRODIS

Šis Prahos simbolis buvo galutinai sukonstruotas 1490 m. Tai seniausias vis dar veikiantis astronominis laikrodis – jis rodo ne tik valandas, bet ir Saulės bei Mėnulio judėjimą per Zodiako ženklus. Astronominį laikrodį sudaro trys pagrindinės dalys: astronominė (rodoma dangaus kūnų padėtis), kalendorinė (mėnesius vaizduojantys medalionai) ir animacinė (dvylika judančių apaštalių figūrų ir keturios Mirties, Gelsmo, Tuštybės ir Sykštumo alegorijos). Būtent šis išskirtinis reginys ir animacinis spektaklis pritraukia būrius turistų. Kas valandą nuo 8 valandos ryto iki 9 valandos vakaro galima gerėtis šiuo nedideliu spektakliu.

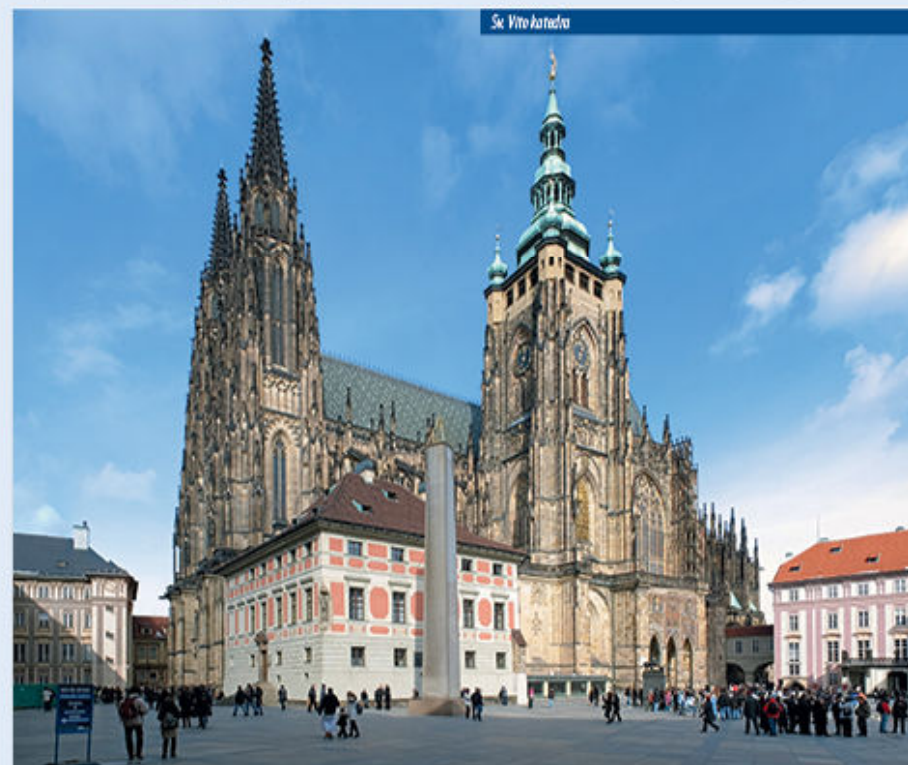
● SV. VITO KATEDRA

Tai gotikos architektūros šedevras, išskirtiniu grožiu puošiantis sostinę ir tapęs itin populiariu traukos

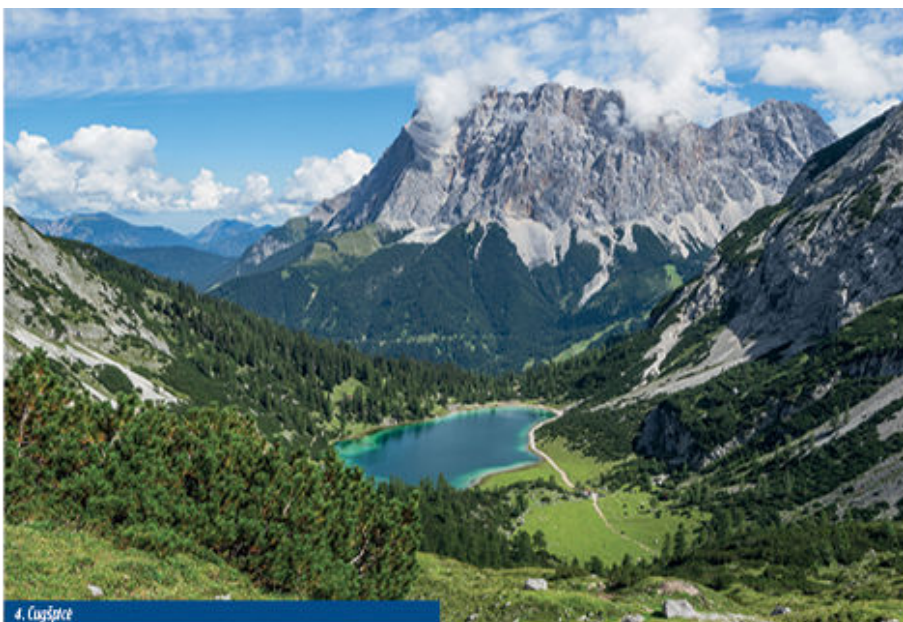
centru. Sv. Vito katedra buvo pradėta statyti Karolio IV laikais, 1344 m., tačiau jos statybos vyko beveik šešis šimtmečius ir buvo baigtos tik 1929 m. Katedra kerl aukštais gotikiniais skliautais, prabangiais altoriais ir įspūdingais vitražais. Šioje katedroje vyko įvairių karūnacijų, katedros koplyčioje saugomos šventosios relikvijos, daug karališųjų antkapų, Bohemijos karūnos brangenybės. Čia ilsisi Čekijos karalių ir karalienių palaikai. Pietinis 90 m aukščio katedros bokštas – tai didžiausia varpinė Čekijoje. Užkilus į šį bokštą galima pasigrožėti nuostabią Prahos panorama.

● SENAMIESČIO AIKŠTĖ

Ši aikštė – pulsuojanči Prahos širdis. Ji buvo įrengta XII a. kaip miesto centro ženklas. Čia buvo didelis viduramžių turgus, svarbi Centrinės Europos prekybinių kelių sankirta, verdamas politinio gyvenimo epicentras. Aikštėje galima išvysti XIV a. katedrą, išskirtinę Tyno Svč. Mergelės Marijos bažnyčią, gotikinį bokštą, gotikinę bažnyčią, astronominį laikrodį, taip pat neorenesansinį Storcho namą, rokoko stiliaus

Sv. Vito katedra

4. Cugšpicė

kuriame sukaupia Rytų porceliano kolekciją, padiskutuoti įvairiomis temomis rinkosi garsūs menininkai ir filosofai, tokie kaip Volteras. Vėliau buvo pastatyti dar vieni prabangesni rūmai, tačiau Frydrichas labiau mėgo pirmuosius rūmus, 1991 m. buvo įvykdytas jo prašymas būti čia palaidotam. Šis darnus architektūros ir gamtos kūrinys įtrauktas į UNESCO Pasaulio paveldo sąrašą.

3. „Hofbräuhaus“ alaus namai

3. „HOFBRÄUHAUS“ ALAUS NAMAI

Bavarijos kunigaikštis Vilhelmas V buvo pasipiktinęs prasta alaus kokybe ir tuo, kad reikia jį vežti net iš Žemutinės Saksonijos. Todėl kartu su savo patarėjais 1589 m. rugsėjo 27 d. nusprendė statyti aludė ir alaus „bravorą“. Tą pačią dieną kunigaikštis pasamdė aludarį iš Gelzenfeldo vienuolyno, kad šis vadovautų visiems darbams. Taip Miuncheno (*München*) miesto aikštėje greta karališkosios rezidencijos įsikūrė „Hofbräuhaus“ alaus namai. Nuo tada pasikėlė daug valdovų ir alaus rūšių, tačiau vieta išliko ta pati. Juokaujama, kad miestą alus išgelbėjo net per Trisdešimtmetį karą, kai 1632 m. Švedijos karalius Adolfas Gustavas, kuris su savo kariuomene nuslaubė ir Lietuvos žemes, nesudegino Miuncheno tik gavęs 600 000 barelių „Hofbräuhaus“ alaus. Po Antrojo pasaulinio karo alaus ženklas „HB“ išplito Amerikoje ir netrukus ši vieta tapo didžiuliu turistų traukos centru Miunchene. Restorane kas vakarą vyksta gyvos muzikos koncertai, o rudenį per visą Vokietiją nuvilnija „Oktoberfest“ alaus šventė.

4. CUGŠPICĖ

Aukščiausias Vokietijos taškas Cugšpicė (2962 m), arba „Traukinių viršūnė“, stūkso Bavarijos Alpėse, Vokietijos ir Austrijos pasienyje. Giedrą dieną nuo jos matyti per 400 kitų viršukalnių net keturiose

valstybėse. Tikrieji kalnų laipiootojai gali nusivilti, kad į šią viršūnę kelia keltuvas, o pasiekus tikslą pasitinka suvenyrų krautuvėlė. Tačiau ir ekstremalaus sporto mėgėjams čia yra ką veikti. Iš šiaurės rytų pusės galima pasirinkti kopti į viršūnę nuo 1381 m aukštyje stovinčios „Hoellentalanger“ trobelės per fantastiškus slėnius ir tarpeklius be smalsių turistų žvilgsnių. Speciali kalnų trasa („Via ferrata“) su grandinėmis, kopėčiomis, specialiomis rankenomis pasaulinių karų metu buvo naudota kariuomenės, o šlandien leidžia kalnų mėgėjams pajusti tikrąjį Cugšpicės grožį. Gana ekstremalų kopimą 600 m aukščio siena ir žygį per ledyną savo žavesiu gali aplenksti nebent dar surrealistiškesnis 75 metų senumo keltuvas „Eibsee-Seilbahn“. Vos per 10 minučių jis stačiai užkopia į 2600 m aukštį per tunelius tiesiai į kalno širdį.

5. NOIŠVANSTEINO PILIS (NEUSCHWANSTEIN)

Saugiai tarp aukštų kalnų puikuojasi visiems pažįstama pils, Disnėjaus citadelės simbolis – Noišvanšteinas. 1869 m. ekscentriškasis Bavarijos karalius Liudvikas II, padedamas teatro dizainerio Ch. Janko, pradėjo ir niekada nebaigė statyti šios viduramžių menančios rezidencijos. Interjerai išpuošti scenomis iš įvairių vokiečių legendų ir sakmių. Valgomąjo salės dekorą įkvėpė Ričardo Vagnerio muzika ir viduramžių kunigaikščiai, Sosto salė primena Bizantijos šventyklą,

5. Noišvanšteino pils (Neuschwanstein)

o Valgomajame puikuojasi autentiški XIX a. meistrų baldai. Noišvanšteinas primena stebuklines pasakas, nors karalius Liudvikas čia praleido tik 170 dienų. Pagal šios pilies prototipą gaminama daugybė žaislų, ji puošia vaikų knygų viršelius ir dažnai tampa kino juostų filmavimo aikšte.

6. KELNO KATEDRA (KÖLNER DOM)

Tai žymiausias gotikos statinys Vokietijoje, išsiskiriantis dydžiu, prabanga ir statybos laiku. Kertinis pamatų akmuo padėtas 1248 m., presbiterija pašventinta 1322 m., tačiau katedra ir toliau statyta etapais iki 1520 m. Ji buvo planuota kaip didžiausia Centrinės Europos katedra, tačiau nebuvo užbaigta. Nepaisant to, tai buvo trečia pagal populiarumą piligrimystės vieta po Romos ir Santjago de Kompostelos. Didelį prabangos įspūdį šventovėje sudaro įvairių laikotarpių vitrininiai langai, seniausias jų – Magi koplyčioje iš 1260 m., o naujausias sukurtas 2007 m. Vokietijos menininko G. Richterio. Norintiems pajusti dangišką šių vitražų grožį, katedroje derėtų būti ankstyvą rytą. Seniausia stebuklingųjų galių turinti Nukryžiuotojo skulptūra katedroje – net iš X a. Norintiems pasigrožėti miesto panorama verta palypėti 509 laiptelius į katedros bokštą, kuris buvo aukščiausias Europoje statinys (kol Gustavas Eifelis pastatė bokštą Paryžiuje). Kelno katedra labai „fotogeniška“, geriausiai ji

ugniakalnių pasaulyje, aukščiausias Europoje ugniakalnis (3320 m). Norint apžiūrėti Etną iš arti, galima keliauti traukiniu aplink ugniakalnį iš Katanijos (*Catania*) Riposto (*Riposto*) link. Turistams siūlomi turistiniai maršrutai į Etną keltuvais ir visureigiais, kurie gali atvežti iki pirmųjų kraterių. Iš pietų kėlionės prasideda nuo „Rifugio Sapienza“ aikštelės, o iš šiaurės – nuo „Piano Provenzano“ aikštelės. Prieš planuojant kėlionę, vertėtų pasidomėti ugniakalnio aktyvumu, nes jis veržiasi bent keletą kartų per metus. Reikėtų pasirūpinti ir derama apranga bei kelnams tinkamu apavu. Nepatyrusiems keliautojams geriausia pasinaudoti profesionalių gidų paslaugomis.

MAKALIS REKOMENDUOJA

Atvykus į Italiją, nuodėmė būtų neparagauti tikros Italijos picos, spagečių bei ledų. Bet tik ne centrinėse miestų dalyse! Sunku bus atrasti, kuriame restorane orientuojamasi į vietinį gyvenimą, vertinantį kokybišką maistą, o kuriame – į turistą, užkibusį ant kabliuko ir gavusį prastą turistinę vakarienę išpūstomis kalnomis.

Venecijos kanalai

GALI PATUŠTINTI JŪSŲ PINIGINĘ

PLAUKIOJIMAS VENECIJOS KANALAIS

Plaukiojimas gondola Venecijos kanalais yra brangi pramoga. 40 minučių pasiplaukiojimas kainuoja apie 100 €. Tad ši paslauga patenka į labiausiai nuviliančių pramogų sąrašus, ypač jei plaukiama turistinio sezono metu, o Venecijoje šis sezonas tęsiasi beveik ištisus metus. Gausybė gondolų grūdasi slauuose ir nelabai švariuose kanaluose, ties plaukiančiųjų galvomis ant kranto stovi minios žiopių, kurie fotografuoja plaukikus ir viską komentuoja.

6. Etnos ugniakalnis

Koliziejus

ROMA

Italijos sostinė Roma, esanti šalies centrinėje dalyje, ant Tibro (*Tevere*) upės krantų, buvo įkurta prieš pus-trečio tūkstančio metų ant septynių kalvų. Tad Roma nuo seno vadinama „miestu ant septynių kalvų“. Tai ketvirtas miestas Europos Sąjungoje pagal gyventojų skaičių. Roma labai gerai lietuviams pažįstamas miestas – tai „amžinasis miestas“, „amžinoji sostinė“, nuo senų laikų likęs posakis „Visi keliai veda į Romą“. Sostinė – didingas turizmo centras, turintis gausybę antikinių ir viduramžių laikų paminklų, turtingų muziejų, ištaigingų rūmų, gražių parkų. Romos centre įsikūrusi savarankiška valstybė Vatikanas – tai popiežiaus rezidencija. Iš Lietuvos į Romą galima per 2,5 valandos atsikristi į Fiumicino (*Fiumicino*) arba Ciampino (*Ciampino*) oro uostus. Važiuojant iš Lietuvos į Italijos sostinę automobiliu, reikėtų įveikti 2200 km, prie vaiko tektų praleisti 26 valandas.

KOLIZIEJUS

Tai seniausias ir didžiausias pasaulyje amfiteatras, pastatytas 80 m. Koliziejuje tilpdavo iki 80 000

žiūrovų. Jame iki 435 m. buvo rengiamos gladiatorių kovos ir kautynės su laukiniais gyvūnais. Bilietas į Koliziejų, Romos forumą ir Palatino kalvą, galiojantis dvi dienas, kainuoja 12 €. Europos Sąjungos gyventojams nuo 18 iki 24 m. bilieto kaina – 7,5 €, ES gyventojai, neturintys 18 m. ir vyresni nei 65 m., gali lankytis nemokamai.

PANTEONAS

Tai romėnų šventykla, skirta dievams. Ji buvo pastatyta 126 m. valdant Romos imperatoriui Hadrianui. 608 m. imperatorius Fokas padovanojo Panteoną

Panteonas

SAN MARINAS – SENIAUSIA KONSTITUCINĖ RESPUBLIKA PASAULYJE

Oficialus valstybės pavadinimas	San Marino Respublika
Salies plotas	61,19 km²
Valstybinio kalbos	Italų
Valuta	Euras
Gyventojų skaičius šalyje	32 471
Sostinė	San Marino
Gyvenamųjų dirbtuvės San Marino	Stokiet.
Vidutinė temperatūra sausį San Marino	+2 °C
Vidutinė temperatūra liepą San Marino	+23 °C
Geriausias laikas lankytis šalyje	W–X

San Marinas – nedidelė valstybė Europos pietuose, apsupta Italijos. Tai mažiausia gyventojų turinti šalis Europos Sąjungoje ir trečia mažiausia pagal dydį valstybė Europoje (po Vatikano ir Monako). Šalį sudaro aštuoni miesteliai, kurių kiekvienas yra įkurtas ant atskiro kalno.

San Marinas neturi tiesioginio išėjimo prie jūros. Iš visų pusių jį supa Italija. Bendras sienų ilgis – 39 km, šalies ilgis – 9 km, plotis – 7 km. Aukščiausias šalies taškas – Titano kalnas (749 m virš jūros lygio). Trigalvė Titano viršūnė sudaryta iš klinčių ir smiltainių.

San Marine vyrauja Viduržemio jūros patogražių klimatas. Būdingi mažesni nei Italijos žemumų meti-

nių oro temperatūrų svyravimai. Daugiausia kritulių būna žiemą.

Į San Mariną tiesioginiu lėktuvu ar traukiniu nenuvyksite – čia nėra oro uostų ir traukinių stočių. Iš Lietuvos geriausia skristi į Milaną, Bergamą, Romą. Iš ten apie 3–4 valandas pavažiavę autobusu arba nuomotu automobiliu pasieksite šią šalį.

1 SARGYBOS BOKŠTAI

Sargybos bokštai – tai trys San Marino bokštai: „Gualta“, „Cesta“ ir „Montale“. „Gualta“ sargybinis bokštas pastatytas XI a., kai kurie jo kambariai buvo naudojami kalėjimui. „Cesta“ tvirtovė, statyta XIII a., yra įsikūrusi pačioje Titano kalno viršūnėje. Joje įrengtas ginklų muziejus, kur galima susipažinti su XIII–XIX a. ginklų kolekcija. „Montale“ – mažiausias iš visų bokštų. Jis pastatytas XIV a., buvo naudojamas kaip kalėjimas. Įėjimo durys yra net 7 m aukštyje, bet tai buvo įprasta to meto kalėjimo pastatų architektūroje. Skirtingai nuo kitų dviejų bokštų, „Montale“ nėra atviras visuomenei.

JUS GALI SUGAIŠINTI

ILGOS EILĖS PASIENYJE

Vasarą San Marine labai daug turistų. Ypač – prie sienos, jungiančios tris San Marino bokštus.

MAKALIUS REKOMENDUOJA

San Marinas neturi savo autentiškos virtuvės, bet gali pasiūlyti tik šioje valstybėje žinomu ir gaminamu desertu – „Torta Tre Monti“ („Trijų bokštų pyragas“). Tai vaflių, pertepti lazdynų riešutų kremu arba šokoladu.

1. Sargybos bokštai

SAN MARINAS

San Marino miestas – tai San Marino valstybės sostinė, įsikūrusi ant Titano kalno. Jis turi tris viršūnes, ant kurių stovi trys San Marino bokštai. Kalnas kartu su San Marino miestu įtrauktas į UNESCO Pasaulio paveldo sąrašą. Nuo šio kalno galima pamatyti visą miestą (ir valstybę).

• SAN MARINO Miesto ROTUSĖ

Miesto rotušės pastatas atrodo kiek neįprastai – jis siauras, su vienoje pusėje iškilusiu bokštu. Pastato ir bokšto viršus dantytas – įrengti gynybiniai bokšteliai. Bokšte įrengtas didžiulis laikrodis. Jei turite laiko, verta čia pabūti ilgiau, mat nuo ryto iki vakaro, kas pusvalandį, vyksta rotušės sargybos keitimasis. Patogiai įsitaisę netoliese esančioje kavinių kėje galite stebėti šį procesą.

• SAN MARINO BAZILIKA (BASILICA DI SAN MARINO)

Klasicizmo stiliaus Romos katalikų bažnyčia pastatyta 1838 m., ant senosios, statytos dar VII a.,

pamatų. Tai pagrindinė San Marino šventovė. Ji skirta San Marino įkūrėjui šventajam Marinui. Šio šventojo relikvijos saugomos bazilikoje.

San Marino miesto rotušė

ISLANDIJA – LEDYNŲ IR UGNIKALNIŲ ŠALIS

Oficialus valstybės pavadinimas	Islandijos Respublika
Salies plotas	103 000 km ²
Valstybinė kalba	Islandų
Valiuta	Islandijos krona
Valstybės šaltinis	332 750
Sostinė	Reikjavikas
Valstybės šaltinis	122,5 tūkst.
Vidutinė temperatūra sausio mėn.	0 °C
Vidutinė temperatūra liepos mėn.	+11 °C
Geriantis laikas (laikas)	VI–VIII

Viena nuo kitos tolstančios Šiaurės Amerikos ir Eurazijos tektoninės plokštės prieš milijonus metų sukūrė naują vulkaninės kilmės salą – Islandiją. Dėl šių plokščių judėjimo iš žemės gelmių pradėjo veržtis karšta magma, kuri pradžioje plėtėsi ir stingo po vandeniu, kol galiausiai išnirio ir suformavo salą šiaurinėje Atlanto vandenyno dalyje. Kontinentinės plokštės toje vietoje ir toliau stumiasi viena nuo kitos, taip sukeliamos galingos ugnikalnių ir geizerių išsiveržimus, žemės drebėjimus.

Islandija yra unikali šalis, kurios paviršius dengia milžiniški ledynai, neaprepiami lavos plotai, smėlio dykumos, žaliuojantys laukai ir platūs juodo smėlio paplūdimiai. Islandijos kraštovaizdis yra labai kontrastingas, todėl nenuostabu, kad jos aplankyti atvyksta keliautojų iš įvairiausių pasaulio kampelių.

Islandija yra suskirstyta į aštuonis regionus. Vienuose yra milžiniškų ledynų plotų, kituose gausu aktyvių ugnikalnių ir geizerių, dar kituose – gilų, raižytų fiordų ar smėlio dykumų. Jie visi skirtingi ir unikalūs, todėl keliaujantieji dažniausiai stengiasi

aplankyti kuo daugiau šalies regionų – ratu keliauja aplink visą Islandiją. Rečiau lankoma Vidurio Islandija ir Vakarų fiordai.

Vienas nuostabiausių reiškių, kurį rudens ir žiemos metu galima pamatyti Islandijoje, yra šiaurės pašvaistės. Kartais jos būna vos pastebimos ir neryškios, bet kartais vaizdas tiesiog užgniaužia kvapą, įvairios spalvos vingiuoja ir „bėgioja“ po visą dangų, „šokinėja“ ir sukasi tarpusavyje.

Svarbu paminėti, kad Islandija ne visada yra svetima užsieniečiams. Nors oro temperatūra lietuvių neturėtų išgąsdinti, stiprus vėjas, lietus ir sniegas šioje šalyje yra dažnas reiškinys. Būtina tinkamai pasiruošti kelionei – turėti neperšlampamus ir vėjo neperpučiamus drabužius.

Vasaros Islandijoje, palyginti su Lietuva, yra vėsios. Oro temperatūra retai pakyla daugiau nei +20 °C. Salos pakraščiuose vidutinė temperatūra svyruoja nuo 12 iki 15 °C, aukštikalnėse – nuo 5 iki 10 °C šilumos. Žiemą vidutinė oro temperatūra žemiau 0 °C nukrinta tik sausio mėnesį. Kalnuose ir Islandijos vidurio aukštumose yra šalčiau – daugiau nei –10 °C.

Savo plotu šiek tiek daugiau nei pusantro karto didesnę už Lietuvą, Islandija yra antra pagal dydį sala Europoje. Jos sostinė Reikjaviką ir Vilnių skiria maždaug 2800 km, tačiau pasiekti šį rojus kampa galima vos per 4–5 valandas. Iš Vilniaus į Islandiją (Keflaviko (Keflavik) oro uostą) jau keletą metų vykdomi tiesioginiai skrydžiai lėktuvu. Salą galima pasiekti ir laivu, iš Danijos uosto keltai į Islandiją plukdo ne tik žmones, bet ir transporto priemones.

1 SPALVOTIEJI LANDMANALOIGARO KALNAI (LANDMANNALAUGAR)

Ruda, balta, geltona, mėlyna, raudona ir juoda – ryškios spalvos Landmanaloigaro apylinkėse yra įprastas reiškinys. Nepaisant sunkiai įveikiamų kelių, Landmanaloigaro turistinė bazė yra gausiai lankoma tiek turistų, tiek vietinių gyventojų. Brennisteinsalda ir Bláhnjúkur – populiariausi ir daugiausia fotografų dėmesio sulaukiantys ugnikalniai. Laugavegur pažintinis pėsčiųjų takas neabejotinai yra pats populiariausias

1. Spalvotieji Landmanaloigaro kalnai (Landmannalaugar)

Islandijoje. Orientaciniais stulpeliais pažymėtas takas vingiuoja per ryškių spalvų kalnus, karšto vandens versmes, juodo smėlio dykumas ir sraunias upes. 55 km ilgio žygį rekomenduojama pradėti Landmanaloigaro stovyklavietėje. Ten privaloma užpildyti kelionės saugumo dokumentą ir judėti Toursmiorko (Þórsárdalur) kempingų link. Žygis dažniausiai trunka 3–5 paras: priklauso nuo to, kaip greitai eisite ir kiek ilgai mėgausitės nuostabių Islandijos kraštovaizdžiu.

2 GEIZERIŲ SLENIS

Natūraliai susiformavę karšto vandens ir garų fontanai susidaro tik keliose pasaulio vietose, todėl atvykus į Islandiją geizerio išsiveržimą pamatyti būtina. Haukadalur slėnyje esantis Strokuro (Strokkur) geizeris iš žemės gelmių ištryksta bent kartą per 10 minučių, o fontano aukštis siekia net 20–30 m. Šalia Strokuro tūno retai išsiveržiantis, bet labai pajėgus Didysis geizeris (Geysir). 2000 m. slėnyje įvyko stiprus žemės drebėjimas, jis paskatino naują Didžiojo geizerio išsiveržimą. Aukščiau nei 120 m į viršų išsiveržusi karšto vandens srovė nustebino visą pasaulį – tokie reiškiniai mūsų planetoje įvyksta itin retai.

3 TINGVEDURO NACIONALINIS PARKAS (ÞINGVELLIR)

Tai viena svarbiausių istorinių vietų Islandijoje – muziejus po atviru dangumi, lankytojus supažindinantis su Islandijos salos formavimusi, Islandų papročiu, kultūros ir valstybės vystymusi. Nacionalinis parkas yra įtrauktas į UNESCO Pasaulio paveldo sąrašą. 930 metais šioje vietoje buvo įsteigtas

2. Strokuro (Strokkur) geizeris

